

Ett gott liv, den minnessjukas rättighet

Ett minnesvänligt samhälle trampar inte på de svagares rättigheter och i ett minnesvänligt samfund förverkligas även de minnessjuka personernas rättigheter. En minnessjukdom förtar inte rätten till ett gott liv, människovärdet och självbestämmandet. Till dessa rättigheter hör bl.a. möjligheten att fortsätta med bekanta intressen, att träffa personer som är viktiga för en själv och att göra betydande saker för sig själv.

För en minnessjuk person är tryggheten och friheten det viktigaste med att bo hemma. Det här konstateras i Alzheimer Centralförbundets färskaste utredning *Vad är det som gör ett hem av ett hem?* (2016, N=128).

I offentligheten framkommer ändå fortsättningsvis exempel på bemötande och vård som kränker minnessjuka personers rättigheter. Tiotusentals minnessjuka finländare lever i hemvård, i inrättningar och på vårdplatser där de bemöts dåligt och där t.ex. deras möjligheter att röra sig och valfriheten begränsas. Den insjuknades liv inskränks utan lagliga grunder.

För merparten (86 %) av de minnessjuka som svarade på Alzheimer Centralförbundets utredning är hemmet världens viktigaste plats, där man vill bo så länge som möjligt. Nästan tre av fyra svarande är ändå färdiga att flytta till ett samfundshem om de i framtiden är i behov av mera hjälp och stöd. Dessa samfundshem bör kunna erbjuda individuell service som motsvarar behoven och stöder ett kvalitativt liv på egna villkor.

Lyckligtvis erbjuds minnessjuka personer även utomordentlig yrkeskunskap och rehabilitering, omsorg och vård som motsvarar behoven. Det är skäl att utveckla och dela denna goda praxis. Världen förändras och servicesystemet utvecklas bara man modigt och ljudligt talar om dess misslyckanden och lyckanden.

För att bygga ett minnesvänligt Finland behövs det stark yrkeskunskap och rätt inställning till minnesarbete samt tillräcklig personaldimensionering vid varje enhet inom hemvården och i samfundshemmet. På världens Alzheimerdag 21.9. publiceras Alzheimer Centralförbundets förnyade **Kriterier för god vård**, som erbjuder arbetsredskap som stöder den minnessjuka personens livskvalitet och rehabilitering, utvecklandet av omsorg och vård för experter inom minnesarbete, för förmän och beslutsfattare. Publikationen ger även de minnessjuka personerna och deras anhöriga stöd vid valet av samfundshem.

Denna vecka firas **Minnesveckan**. Alzheimer Centralförbundet påminner om varje minnessjuk persons likvärdiga rätt till ett gott liv och ett liv på egna villkor.

Merja Mäkisalo-Ropponen
ordförande
Alzheimer Centralförbundet rf

Eila Okkonen
verksamhetsledare
Alzheimer Centralförbundet rf

Tilläggsuppgifter:

- Om rätten till ett gott liv, ett minnesvänligt samhälle och Minnesveckan: verksamhetsledare Eila Okkonen/Alzheimer Centralförbundet rf
tfn 09 6226 2010, 040 455 1329, eila.okkonen@muistiliitto.fi
 - *Om kriterierna för god vård*: expert Anita Pohjanvuori/Alzheimer Centralförbundet rf
tfn 09 6226 2019, 050 430 9815, anita.pohjanvuori@muistiliitto.fi
 - *Vad är det som gör ett hem till ett hem?* -utredningen och andra framställningar om intervjuer: kommunikationskoordinator Heidi Härmä / Alzheimer Centralförbundet rf
tfn 09 6226 2015, 044 727 8715, heidi.harma@muistiliitto.fi
-

Alzheimer Centralförbundet är en egen organisation för minnessjuka personer och deras anhöriga. Antalet minnessjuka personer i Finland uppgår till ca 193 000. Minnesproblemen och -sjukdomarna berör t.o.m. var tredje finländare, endera via egna eller anhörigas minnessjukdomar.

Alzheimer Centralförbundet och medlemsföreningarna firar den årliga Minnesveckan omkring den internationella Världens Alzheimerdag (21.9.), år 2016 under vecka 38. Minnesveckans tema under åren 2015–16 är *Rätten till ett gott liv i hemmiljö*. Världens Alzheimerdag firas av Alzheimer Centralförbundets internationella takorganisation, Alzheimer's Disease International, medlemsorganisationer runt om i världen. Tilläggsuppgifter:

- Minnesveckan:
muistiliitto.fi/fi/muistiliitto/tietoa-muistiliitosta/toiminta/muistiviikko-ja-aivoviikko
- Minnesveckans evenemang runt om i Finland:
muistiliitto.fi/fi/alasivut/tapahtumat

Den förnyade *Kriterier för god vård* finns att tillgå på Alzheimer Centralförbundets nätsidor och kan beställas från Alzheimer Centralförbundets nätbutik:

- beställning av tryckt version av *Kriterier för god vård*:
muistiliitto.fi/fi/verkkokauppa/julkaisut